

**Вінницький національний медичний університет
ім. М.І.Пирогова
Міністерство охорони здоров'я України**

**Концепція розвитку медичної освіти:
національні особливості, потреби
практичної охорони здоров'я**

**Тези доповідей
навчально-методичної конференції
21 лютого 2008 року**

Вінниця - 2008

Мудрак І.Г., асистент кафедри фармацевтичної хімії ВНМУ
Заліська О.М., професор, Львівський національний медичний
університет імені Данила Галицького

НАВЧАННЯ ПРОВІЗОРІВ З ФАРМАКОЕКОНОМІЧНИХ АСПЕКТІВ ВИКОРИСТАННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ РОСЛИННОГО ПОХОДЖЕННЯ

В Україні реалізується Державна програма забезпечення населення ліками на 2004-2010 роки, Національний план розвитку охорони здоров'я до 2010 року, затверджені Постановами Кабінету Міністрів України, які регламентують перегляд Національного переліку основних лікарських засобів, створення Державного формуляра, формулярів лікувально-профілактичних закладів з використанням методів фармакоеконічного аналізу.

Фармакоеконіка розвивається під егідою ВООЗ та Міжнародного товариства фармакоеконічних досліджень, починаючи з 90-х років ХХ століття, і порівнює альтернативні лікарські засоби за ефективністю, безпечністю і витратами для створення обґрунтованих переліків препаратів (формулярів), вартість яких компенсується в системі страхової медицини.

Доказові результати і дані рандомізованих досліджень про ефективність, безпечність лікарських засобів рослинного походження з'явилися в базі даних Кокрана, Національного центру нетрадиційної медицини (США) за останні три роки. Проведений нами аналіз бази даних Кокрана показав, що наявні 14 систематичних оглядів та протоколів про застосування лікарських засобів рослинного походження при гострих респіраторних, шлунково-кишкових захворюваннях. У базі даних Національного центру нетрадиційної медицини (NCCAM) подано монографії з доказовими даними про 39 лікарських рослин.

При вивченні методів фармакоеконіки студенти знаходять доказові дані про лікарські рослини та моделюючи витрати на схеми лікування, які включають лікарські засоби рослинного походження, визначають фармакоеконічні переваги препаратів.

Засвоєння доказової бази даних про лікарські засоби, що містять лікарські рослини, забезпечує оволодіння провізорами навичками фармакоеконічної оцінки для зниження витрат на фармакотерапію, особливо при лікуванні поширених хронічних захворювань та у перспективі при створенні формулярів для амбулаторної допомоги.

Незгода О.П., к.м.н., доцент кафедри фтизіатрії
Зайков С.В., д.м.н., професор кафедри фтизіатрії
Кулик Л.Г., к.м.н., доцент кафедри фтизіатрії

ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ФТИЗІАТРІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.

За останні роки в Україні спостерігається зростання захворюваності на

туберкульоз, що досягло розмаху епідемії. На сьогодні в нашій державі кількість хворих на різні форми туберкульозу складає близько 1,5 % від всього населення. Для ефективної боротьби з цим захворюванням поряд із загальнодержавними заходами, соціально-еконічного, екологічного та іншого плану велике значення має підготовка фахівців фтизіатрів.

Разом з тим, за останні роки спостерігається тенденція до скорочення годин на викладання фтизіатрії. Скорочення часу на навчання дисципліни при збережених об'ємах навчальних програм призводить до збільшення насиченості, складності, інформативності, динамічності самого навчального процесу. Зростання темпів навчання може спричинити психоемоційне, інформаційне і фізичне навантаження студентів. При цьому ускладнюється процес сприймання, переробки, осмислення, запам'ятовування інформації, зменшення термінів виживання знань, що є негативним моментом в організації навчального процесу.

Засвоєння необхідного об'єму професійних знань, формування вмінь і практичних навичок потребує удосконалення форм і методів навчання пов'язаних із використанням новітніх технологій діагностики, лікування і профілактики туберкульозу. Однією з умов набуття студентами ґрунтовних знань, умінь і практичних навичок є вироблення здатності розв'язувати ситуаційні задачі, вміти робити правильні висновки, самостійно приймати обґрунтовані правильні рішення в кожному конкретному випадку.

На нашій кафедрі ведеться пошук оптимізації процесу підготовки студентів через удосконалення організації, зміни якості і кількості навчання у відповідності до потреб практичної охорони здоров'я.

Процес підготовки майбутніх фахівців ґрунтується на проблемному підході і включає традиційні методи навчання до яких входить курс лекцій і семінарські заняття по затвердженій тематиці, науково-дослідницька робота, самостійна curaція хворих у відділеннях, участь в обходах професора, клінічних конференціях тощо. Крім того, у навчальному процесі використовуються прикладні комп'ютерні навчальні програми.

На практичних заняттях з студентами 4 і 6 курсу звертається увага на засвоєння ними особливостей сучасного туберкульозу, методик ранньої діагностики, способів лікування та профілактики хвороби. Слід наголосити, що важливими складовими в структурі епідемії є хворі із звичайним туберкульозом, хіміорезистентними формами, хворі з поєднаннями туберкульозу і СНІДу, хронічними деструктивними формами.

Пізнавально-навчальна діяльність студентів ґрунтується на тісному взаємозв'язку між теоретичними знаннями, вміннями і практичними навичками. У процесі вивчення фтизіатрії вироблення і засвоєння практичних навичок проводиться біля ліжка хворого на туберкульоз. Студенти відпрацьовують уміння інтерпретувати міні-симптоматику захворювання, оцінювати пальпаторні, перкуторні та аускультативні ознаки хвороби, зміни в крові, дані проби Манту з 2 ТО, зміни на рентгенограмі, характерні для туберкульозу. Особлива увага приділяється відпрацюванню своєчасно виявляти

різні ускладнення хвороби: кровохаркання, легенева кровотеча, спонтанний пневмоторакс, хронічне легеневе серце та інші, надавати медичну допомогу таким хворим. Також студенти присутні при проведенні інструментальних методів дослідження: фібробронхоскопії, торакоскопії, комп'ютерної спірографії, пункції плевральної порожнини та оцінюють результати отриманих даних. Досвід показує, що робота біля ліжка хворого заострює увагу, стимулює пізнавальну діяльність, закріплює уміння і практичні навички, сприяє формуванню в студентів гнучкого клінічного мислення, зміцнює теоретичні знання та продовжує термін їх виживання.

Для більш повного засвоєння студентами знань, вмінь та практичних навичок заняття будується по плану поступового збільшення об'єму інформації за програмою із закріпленням кожного рівня засвоєння та перевірки якості на практиці. Контроль найвишого рівня засвоєння знань здійснюється шляхом вирішення комп'ютерних тестів та розроблених на кафедрі клінічних конкретних та нестандартних ситуаційних задач. Використання нами під час педагогічного процесу методів активації пам'яті, індивідуальний підхід, закріплення і постійний контроль знань через розв'язування ситуаційних задач та програмованого комп'ютерного контролю, дає можливість досягнути майже 100% засвоєння програмного матеріалу, збільшити відсоток виживання знань в студентів у межах 70-80%.

Паламар І.В., к. м. н., асистент кафедри соціальної медицини та ООЗ
Тарасюк М.Б., к.м.н., доцент кафедри соціальної медицини та ООЗ

ДОСВІД ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ОХОРОНИ МАТЕРИНСТВА І ДИТИНСТВА НА РІВНІ РЕГІОНУ – ВАЖЛИВИЙ РОЗДІЛ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У ВНМУ ІМ. М.І. ПИРОГОВА

Охорона здоров'я дітей, забезпечення всебічного їх розвитку, поліпшення демографічної ситуації є провідними проблемами нашої країни. Про це засвідчує Конституція України, а також Постанова Кабінету Міністрів України №14 від 11. 01. 2002 р. "Міжгалузева комплексна програма України "Здоров'я нації" на 2002-2011 рр.", Конвенція ООН про Права Дитини.

Колектив викладачів кафедри соціальної медицини, економіки та організації охорони здоров'я ВНМУ постійно опікується цією проблемою.

Враховуючи, що здоров'я дитини залежить перш за все від здоров'я матері, плани вивчення цього розділу тісно пов'язані зі змістом загальнодержавних заходів з ретельним урахуванням світового досвіду.

Навчальною метою практичних занять кафедри є засвоєння студентами основних завдань системи охорони дитинства в Україні, її сучасної діяльності на первинному, вторинному, третинному рівнях. Вивченню найкращих результатів роботи в окремих медичних закладах збагачує творчі знання студентів.

Студенти повинні також знати основні завдання системи охорони дитинства, її роль в загальній системі охорони здоров'я України, існуюче законодавство щодо охорони здоров'я дітей в Україні, основні принципи організації лікувально-профілактичної допомоги дітям, структуру, принципи роботи дитячих поліклінік та їх ролі в наданні медичної допомоги; форми і методи лікувально-профілактичного обслуговування дітей; структуру та принципи роботи дитячої поліклініки, стаціонару. Вони також повинні вміти проводити експертну оцінку надання лікувально-профілактичної допомоги дітям та розробляти управлінські рішення стосовно поліпшення медичної допомоги дітям.

Студентам забезпечена можливість навчатись на базі Вінницького обласного центру реабілітації особливої дитини "Промінь" (Центру медико-соціальної та трудової реабілітації дітей-інвалідів з ураженням психіки, нервової системи, рухового апарату та вадами фізичного або розумового розвитку).

Центр є соціально-медичним, навчально-виховним та лікувально-реабілітаційним закладом, де створюються умови для поєднання загальноосвітньої, професійної підготовки з тривалою, безперервною і комплексною реабілітацією дітей-інвалідів дошкільного та шкільного віку з метою досягнення ними оптимального фізичного, інтелектуального і соціального рівня діяльності та розширення рамок їхньої незалежності і участі в житті суспільства. Одночасно Центр затверджений навчально-методичною базою підготовки студентів Вінницького національного медичного

університету ім. М.І.Пирогова та наукових розробок щодо оптимізації системи комплексної реабілітації дітей з обмеженими можливостями в нашому регіоні.

З метою втілення в життя державних програм вирішення проблем інвалідності та на основі матеріалів наукових досліджень кафедри розроблені науково-методичні положення подальшого розвитку комплексної реабілітації дітей-інвалідів в умовах окремого регіону.

Паламарчук А.В., канд. мед. наук, доцент кафедри ендокринології
Власенко М.В. канд. мед. наук, доцент, завідувач кафедри ендокринології

ПРОБЛЕМНЕ НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Проблемне навчання – це така активна форма організації навчальної роботи, при якій знання, уміння і навички набуваються шляхом самостійного рішення тих чи інших учбових проблем, які взяті із життя або штучно змодельовані.

Викладач на занятті формує проблему, рішення якої покладається на